

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Hingl Viktória ügyvéd (.....) által képviselt (.... felperesnek a dr. Korányi Mariann ügyvéd (.....) által képviselt (.....) alperes ellen kölcsön visszafizetése iránti perében a Fővárosi Törvényszék 2012. november 21-én kelt 14.G.41.538/2012/3. számú ítéletével szemben az alperes fellebbezése folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta az alábbi

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy az államnak külön felhívásra fizessen meg 536.000 (Ötszázharminc-hatezer) forint le nem rótt másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes 2005-ben a magyar Szentkorona-tanról készítendő, című film gyártását vissza nem térítendő támogatásból tervezte finanszírozni, a támogatás elnyeréséig a film készítéséhez rövid távú kölcsönre volt szüksége. A (továbbiakban egyesület) képviselője, a felperest javasolta, mely alapítvánnyal az egyesület jó kapcsolatban volt.

..... közvetítésével a felperes és az alperes között 2005. július 13-án írásbeli kölcsönszerződés jött létre a következő tartalommal:„..... a felé azzal a kéréssel fordult, hogy a Szentkorona-tanról készítendő 90 perces film gyártási munkáinak fedezetére kölcsönt kérjen. A kölcsön összege 6,8 millió forint, amit kölcsönvevő július 19-én megkap kölcsönadótól. A felek megállapodnak abban, hogy a kölcsönnyújtás jegybanki alapkamattal történik. A kölcsönvevő az összeget

2005. november 20-ig visszafizeti. Amíg a kölcsönvevő nem fizeti vissza az összeget, a Szentkorona-tanról szóló 90 perces film jogdíjai at illetik meg."

A megállapodást alperes képviselőjében ügyvezető, felperesében írta alá.

Az alperes bankszámlájára 2005. július 19-én a felperes által átutalt 6.800.000 forint megérkezett.

Az alperes 2005. augusztus 8-án felhasználási szerződést kötött a-vel percenként 4.800 forint + áfa összegű sugárzási díj kikötése mellett, amely a mű egy adására és két ismételtesére terjedt ki. A 2005. augusztus 20-án sugározta a filmet.

Az alperes 2005. novemberében a Rt-vel 810.000 forint + áfa összegű felhasználási jogdíj mellett kötött felhasználási szerződést 2005. november 10-től 2006. december 31-ig terjedő időszakra két sugárzásra. A 2005. decemberében vetítette a filmet.

Az alperes a film DVD-n forgalmazását is elhatározta. 2005. október 20-án elkészült a DVD próbanyomása is, amelyből egy példányt átadott az egyesület elnökének, is azzal, az egyesület rendezvényein a film vetítésre kerülhet, hogy minél nagyobb közönséghez jusson el.

2005. november 19-én az a film díszbemutatójára is sor került.

2005. november 20-ára véglegesen kiderült, az alperes a film elkészítéséhez nem kap állami támogatást.

Az alperes 2005. december elején a Művelődési Házban tájékoztatta, nem kapta meg a támogatást és nem tudja a kölcsönt visszafizetni, és felajánlotta az ügyvezetője édesapjától örökölt lakását.

Az alperes 2005. december 9-én vállalkozási szerződést kötött a Bt-vel 1.100.000 forint + áfa összegű vállalkozói díj mellett a és című filmek dupla lemezes DVD gyártására 1.000 példányra. A DVD-ket a gyártótól 2005. december 22-én vette át, és 2005. december 23-án 700 példányt különféle terjesztőknek, összesen 2.695.000 forint + áfa értékben elküldött.

2005. december 20-án alperes,, és megbeszélést tartottak. Itt is elhangzott, az alperes támogatás hiányában nem tudta határidőre visszafizetni a kölcsönt, és az alperes ügyvezetője édesapjának lakását tudná felajánlani, amely áldozatot azonban nem kívántak meg tőle. Megbeszélték, a kölcsön visszafizetési határideje lejárt, és az alperes addig is, amíg pénzhez nem jut, a film szerzői jogdíjaival és a DVD forgalmazás utáni jogdíjakkal is köteles a kölcsön összegét törleszteni. A 2005. július 13-án létrejött szerződés kiegészítéséről szóló megállapodást a következő tartalommal írásba is foglalták:

„Szerződő felek leszögezik, hogy a kölcsön visszatörlesztése nem valósult meg november 20-ig, ezért a szerződés 5. pontja szerint a kölcsön visszafizetéséig a című film jogdíjai at illetik meg következő részletezés szerint:

A című film mindennemű médiabeli megjelenése után járó jogdíj, amely a szerzői jogdíjat is tartalmazza. A jogdíjat az a számlájára utaltatja közvetlenül a kifizetőtől.

A című film DVD forgalmazása utáni jogdíj. Az a DVD két filmet tartalmaz, a, valamint című filmeket. A DVD-k ára 3.850 forint, egy DVD után járó jogdíj, amely a gyártói és szerzői jogdíjat is tartalmazza: 1.000 forint bruttó, amelyet az minden 100 példány eladása után egy összegben utal át a számlájára. Jelen megállapodás addig van érvényben, míg a teljes kölcsön vett összeg visszafizetésre nem került".

Ezen megállapodást is az alperes ügyvezetője és írta alá.

Az alperes 2006. április 5-én átutalt a felperesnek 100.000 forintot 100 darab DVD után, ezt meghaladóan fizetést nem teljesített.

A felperes 2006. április 11-én felszólította az alperest 6.800.000 forint kölcsön és ennek 2005. november 20-ig járó szerződéses és késedelmi kamatai megfizetésére, a jogdíjakkal elszámolásra. Ennek eredménytelensége miatt 2006. október 6-án felszámolási eljárást kezdeményezett az alperessel szemben. A Fővárosi Bíróság 26.Fpk.01-06-005431/5. számú végzésével a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasította, mivel a felperes fizetési felszólítása nem tartalmazta a felszámolási eljárás kezdeményezésére vonatkozó figyelmeztetést.

Ezt követően a felperes 2007. április 27-én kelt és alperesnek május 3-án kézbesített levelével felszólította az alperest - a 100.000 forint megfizetésére figyelemmel - 6.700.000 forint kölcsön és kamatai megfizetésére, a jogdíjakkal való elszámolásra, és figyelmeztette a felszámolási eljárás kezdeményezésére.

Alperes 2007. május 17-én kelt levelében arra hivatkozott, a 2005. december 20-i megállapodásban nincs kikötve visszafizetési határidő. 2005. december 20-tól a filmet nem vetítették, a DVD-k után járó jogdíjakból 100.000 forintot átutalt. Ezen felül fogyás a majd 100 darab ajándék és kötelező példány, anak átadott 120 példány, és még további kb. 70 példány, ami hat terjesztő helyről fogott.

A Fővárosi Ítéltábla a 2008. november 11-én kelt 15.Fpkf.43.763/2008/3. számú végzésével az alperes felszámolását elrendelő első fokú végzést megváltoztatta, és az eljárást megszüntette, utalva arra, az alperes a követelést határidőben vitatta, a visszafizetési határidővel kapcsolatos vita polgári peres bíróságra tartozik.

A 2009. július 20-án fizetési meghagyással indult, perré alakult eljárásban a felperes végleges keresetében az alperest 6.700.000 forint kölcsön visszafizetésére, valamint ezen összeg után 2006. július 19-től a kölcsön visszafizetési határidejéig 2005. november 20-ig évi 7 %-os kikötött ügyleti kamat és 2005. november 21-től a kifizetésig ennek a Ptk. 301. § (3) bekezdése szerinti 7 % + a jegybanki alapkamat 1/3-ával növelt mértékű késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni. Előadta, az alperesnek nyújtott kölcsön visszafizetési határideje 2005. november 20-án lejárt. A 2005. december 20-i megállapodás csupán azt rögzíti, a kölcsön visszafizetésére nem került sor. A visszafizetési határidőt nem módosították, arról egyáltalán nem rendelkeztek, csupán az eredeti kölcsönszerződés 5. pontjában foglaltakat egészítették ki, és csakis arra vonatkozóan, az alperesnek a különböző jogdíjakat is neki kell átutalni, és a kölcsön törlesztésére szükséges fordítania, de ez nem érinti a kölcsön visszafizetésének kötelezettségét és határidejét. Állította, annak sincs jelentősége, a kölcsönszerződést és a megállapodást csak írta alá, erre az alperes, mint kívülálló harmadik személy nem hivatkozhat. Az alapítvány mindenben jóváhagyta és elfogadta által kötött megállapodásokat. Vitatta, neki felróható okból lehetetlenült volna a szerződés teljesítése.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Előadta, a kölcsönt atól kérte, majd kérésére tüntette fel a kölcsönszerződésben a felperest. A kölcsönszerződést is ténylegesen csak 2005. december 20-án írták alá. Hivatkozott arra is, a felperes részéről az együttes képviseleti jog ellenére egyedül csak írta alá a kölcsönszerződést, és a megállapodást is. Állította, a 2005. december 20-i megbeszélésen, mivel nem kapta meg a támogatást, és a televízióktól származó jogdíjakat saját működésére kellett fordítania, s így nem tudja visszafizetni a kölcsönt, abban állapodtak meg, a film és a DVD jogdíjakból kell neki a kölcsön összegét megtéríteni, de erre határidő nem lett kikötve. A felperes nem tette lejárta a tartozást, hanem megegyeztek, a 2005. december 20-i megállapodás szerinti módon kell azt visszafizetnie a jogdíjakból származó bevételekből. A 2005. decemberi megbeszélés ezért egyáltalán nem arra irányult, hogyan érvényesíthető az eredeti, november 20-i dátummal lejárt szerződés követelése egy összegben. Ebben az esetben ugyanis elfogadták volna a lakás értékesítésére tett ajánlatát. A

megbeszélés arról szólt, hogyan termelhető ki a meglévő adósság. Ezért nem állapított meg a szerződés visszafizetési határidőt, és a megállapodás utolsó mondata helyesen értelmezve arra vonatkozik, amíg nem kerül a 6.800.000 forint törlesztésre a jogdíjakból, addig nem tehető lejárttá a követelés. Az eredeti visszafizetési határidő tehát már nem érvényes, a határidő addig tart, amíg a jogdíjakból nem rendezi a kölcsön visszafizetését, ez tekintendő a lejáratnak. Vitatta, hogy a megbeszélésen érdemben bármit nyilatkozott volna, így azt sem mondta, a november 20-i határidő érvényes változatlanul. Amikor a jogdíjakból befolyik a megfelelő és elegendő összeg, akkor jár le a kölcsön visszafizetési határideje, addig a jogdíjakon kívül nincs egyéb fizetési kötelezettsége. Hivatkozott arra is, a szerződés teljesítése a Ptk. 312. § (3) bekezdése szerint a felperesnek, mint jogosultnak felróható okból lehetetlenné vált, ezért mint kötelezett szabadul tartozása alól. Hangsúlyozta, a kölcsönnek a jogdíjakból való visszafizetése utóbb lehetetlenült. E körben egyrészt arra hivatkozott, a 2005. december 20-i megállapodásban a DVD-nként kikötött 1.000 forint összegű fizetési kötelezettség olyan magas volt, amelynek megfizetése mellett nem volt lehetséges újabb DVD szériák gyártása, és ebből olyan mértékű bevétel elérése, amelyből a kölcsön összegét vissza lehetett volna fizetni. A teljesítés lehetetlenülését okozta az is, a felperes fizetési felszólításokat intézett hozzá, és két alkalommal felszámolási eljárást is kezdeményezett vele szemben annak ellenére, a megállapodás szerint nem volt visszafizetési határidő, és nem volt lejárat a visszafizetésre. Ez a felperes részéről megállapodás elleni fellépést és szerződésszegést valósított meg. A szerződés teljesítésének lehetetlenülését eredményezte továbbá az is, az egyesület 2006. februárjában a Művelődési Házban vetítette a filmet, mely körülmény nagyban csökkentette a DVD-k eladhatóságát, ami szintén a felperes terhére esik, mivel korábban is az egyesület képviselői útján járt el, és vele egy cégcsoportot alkot. Amikor engedte az egyesület számára a film vetítését, még abban a tudatban volt, állami támogatásból fog megvalósulni a film. Utóbb magától is tudnia kellett volna, annak érdekében a piaci értékesítés jobban menjen, nem vetítheti a filmet. A kölcsönt valóban a felperes adta, de felperes minden vele kapcsolatos ügyletét az egyesület képviselőin keresztül intézett vele. Mindezek vezettek arra, a kölcsön visszafizethetőségének lehetőségét a felperes a saját hozzáállásával és cselekedeteivel megghiúsította, és mára az idő múlása folytán egészen bizonyos, a jogdíjakból nem tudja visszafizetni a kölcsön összegét, mivel azokból bevétel már nem várható.

Az elsőfokú bíróság tanúként hallgatta meg, a elnökét,et az egyesület egyik alapító tagját,

..... előadta, az egyesület és a felperes közös programokat szokott szervezni, jó barátságba került, amíg ezt az egészségi állapota lehetővé tette. 2005. nyarán alperes ügyvezetője kereste meg azzal, átmenetileg kölcsönre lenne szüksége. ötlete volt, a felperestől tudna a filmhez pénzt szerezni kölcsön formájában.

Eredetileg sem volt szó arról, az egyesület adna kölcsönt. A visszafizetési határidő lejártá után az alperestől és egyéb úton szerzett információk alapján is meggyőződött arról, hogy sikertelen volt a pályázat, alperes nem jutott pénzhez, nincs miből visszafizetni a kölcsönt. A 2005. december 20-i megbeszélésen egyrészt rögzítették, hogy lejárt a határidő és alperes nem fizette vissza a tartozását, másrészt megállapodtak, hogy a filmből járó összes szerzői jogdíj a felperest illeti addig, amíg vissza nem fizeti az alperes az egész kölcsöntartozását. A visszafizetési határidő egyáltalán nem módosult, az lejárt az eredeti határidővel 2005. november 20-ával. Az alperes ügyvezetője felajánlotta, hogy az édesapja házáat jelzáloggal terheli, de azt mondta, ő ilyen áldozatot nem szeretne elfogadni, de elvárja, hogy a kölcsön összegét mihamarabb fizesse vissza, és addig is az összes jogdíjakat a kölcsön törlesztésére fordítsa. Szó sem volt olyanról, a kölcsön összege nem pénzben a lejárat szerint fizetendő vissza, hanem kizárólag a jogdíjak útján törlesztendő. A megállapodás utolsó mondata alperes kérésére és védelmében került be, nehogy abba a helyzetbe kerüljön, hogy ő minden visszafizetett a kölcsönből és a jogdíjak még mindig a felperest illetik. Arról sem volt szó, hogy ügyleti kamatot vagy késedelmi kamatot ne kellene alperesnek fizetnie. Alperes az ő és szociális érzékenységét használja ki azáltal, hogy nem fogadták el a lakást a tartozás ellenében. Ez azonban nem tette a kölcsönösszeget adománnyá. A film levetítésére egy alkalommal került sor, belépőjegyet azonban nem szedtek.

Nem emlékezett olyanra, hogy a kölcsönszerződés a 2005. december 20-i megállapodáskor került volna visszadátumozva aláírásra.

..... úgy nyilatkozott,val javasoltáknek, adjon alperesnek egy rövid lejáratú kölcsönt. Maga javasolta, kerüljön bele a szerződésbe az is, ha az alperes határidőre nem fizeti vissza a kölcsönt, akkor kérjen tőle kamatot is. A 2005. decemberi találkozón megígérte, hogy rövid időn belül kifizeti a kölcsönt. Ezen a megbeszélésen kifejezetten ragaszkodott az eredeti 2005. november 20-i fizetési határidőhöz, amely akkor már letelt. Egyértelmű volt, a megadott visszafizetési határidő nem változott, a kölcsön visszafizetési határideje lejárt. Alperes fizetési haladékot nem kapott, pusztán arról volt szó, hogy törlesztésképpen a filmek jogdíjait is az alperesnek a felperes felé kell átutálnia. Szó sem volt olyanról, az alperesnek a kölcsön pénzben történő visszafizetésére mostantól nincs határideje.

Az elsőfokú bíróság 2012. november 21-én kelt 14.G.41.538/2012/3. számú ítéletével kötelezte az alperest a felperesnek 6.700.000 forint, és ezen összeg után 2005. július 19-től 2005. november 20-ig évi 7 %-os ügyleti kamat, 2005. november 21-től a kifizetésig járó évi 7 % + minden naptári félév teljes idejére az érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 1/3-ának megfelelő mértékű késedelmi kamat, továbbá 425.450 forint perköltség, az államnak 402.000 forint feljegyezett illeték megfizetésére. Az ítélet indokolásában rögzítette, nincs jelentősége annak, az alperes eredetileg az egyesülettől kívánt

kölcsönt felvenni. és tanúk vallomása határozottan cáfolta, a kölcsönszerződés az alperes és az egyesület között jött létre. Az alperes saját állítása szerint is 2005. júliusában maga fogalmazta az írásba foglalt kölcsönszerződést kölcsönadóként a felperes feltüntetésével, és az így megszerkesztett okiratot maga küldte el a felperes számára, aki ezt követően 2005. július 19-én átutalta számára a kért összegű kölcsönt. Erre tekintettel a kölcsönszerződés a Ptk. 213. § (1) bekezdése, 214. § (1) bekezdése és 216. § (1) bekezdése alapján a felperes és az alperes között jött létre legkésőbb a felperes részéről való átutalással, mint ráutaló magatartással. A kölcsönszerződés létrejöttét és érvényességét jogszabály nem köti írásbeliséghez. Emiatt annak - az egyébként nem bizonyított - alperesi állításnak sincs jelentősége, maga az okirat ténylegesen csak 2005. december 20-án került aláírásra. A kötelező írásbeliség hiánya miatt az sem releváns, a felperes részéről a megállapodásokat egyedül írta alá, mivel egyrészt mind a kölcsönszerződés, mind a 2005. december 20-i megállapodás szóban és ráutaló magatartással is megköthető, másrészt a Ptk. 221. § (1) bekezdése alapján, ha a képviseleti jogkörét jóhiszeműen túllépő, vagy képviseleti jog nélkül más nevében szerződést kötő személy eljárását az, akinek nevében eljár utóbb jóváhagyja, a képviselő cselekménye által a képviselt személy válik jogosítottá, illetve kötelezetté a Ptk. 219. § (2) bekezdése alapján. A felperes pedig fizetési felszólításaival, felszámolási eljárás kezdeményezésével és perbeli nyilatkozatával is jóváhagyta önálló eljárását.

Mindezek alapján kétséget kizáróan megállapíthatónak találta, a peres felek között kölcsönszerződés jött létre, amelynek alapján az alperes 6.800.000 forint összegű kölcsönt 2005. november 20-i lejáratával volt köteles visszafizetni a felperesnek a szerződéskötéskori jegybanki alapkamat mértékében meghatározott ügyleti kamattal együtt, amely kötelezettségének lejáratkor nem tett eleget.

A kölcsön visszafizetési határideje tekintetében kifejtette, tekintve, az eredeti kölcsönszerződés kifejezetten határozott idejű volt a szerződésben meghatározott lejáratú időponttal, ezért azt nem kell és nem is lehet lejáratú tenni, hanem a Ptk. 526. § (2) bekezdése szerint a szerződésben meghatározott lejáratú időponttal megnyílik a hitelezőnek a kölcsönre vonatkozó visszakövetelési joga. Kölcsönt felmondással lejáratú tenni csak a Ptk. 526. § (1) bekezdése szerinti határozatlan időre kötött kölcsönszerződés esetében lehet. Az alperes előadása tartalma szerint azt jelentette, a 2005. december 20-i megállapodással a határozott időre kötött kölcsönszerződés határozatlan idejűre változott, a kölcsön visszafizetésének feltételül és módjaként határozták meg a jövőben bizonytalan összegben és időben befolyó jogdíjakat.

A felek kölcsönszerződésben és a 2005. december 20-i megállapodásban foglalt jognyilatkozatait a Ptk. 207. § (1) bekezdése szerint értelmezve arra az álláspontra helyezkedett, alapvető jelentősége van annak, a 2005. július 13-i kölcsönszerződés 4. és 5. pontjaiban a felek konkrét visszafizetési időpontot kötöttek ki, és már akkor az 5. pontban megállapodtak abban, amíg az alperes nem fizeti vissza az összeget, a film jogdíjai a felperest illetik. Az alperes ügyvezetője maga adta elő, az összeg visszafizetésének a garanciáját is igényelte. Nyilvánvaló, a kölcsönszerződés 5. pontjában foglalt, a jogdíjakról szóló megállapodás a felperes kölcsönkövetelésének biztosítását szolgálta, s azt jelentette, az alperes már a

visszafizetési határidő lejárta előtt is törleszteni volt köteles a jogdíjakkal, hogy a felperes minél hamarabb visszakapja a kölcsön összeget. Az alperes ugyanakkor a televíziós jogdíjakat nem fordította a kölcsön törlesztésére.

A 2005. december 20-i megállapodás a szerződés 5. pontjának kiegészítése. A megállapodás megismétli lényegében az eredeti megállapodás 5. pontját, amikor leszögezi, a kölcsön törlesztése nem valósult meg november 20-ig, ezért a szerződés 5. pontja szerint a kölcsön visszafizetéséig a film jogdíjai a felperest illetik, és ezt követően részletezi, milyen fajta jogdíjak és milyen összegben. A megállapodással tehát egyértelműen az eredeti szerződés biztosítéka került kibővítésre és semmiben nem módosította az eredeti szerződés lejáratí időpontját, azt nem tette határozatlan idejűvé és nem változtatta meg az alperesnek a kölcsön visszafizetésére vonatkozó kötelezettségét akként, a kölcsön visszafizetése helyett a jogdíjakat kell a felperesnek megfizetnie a kölcsönösszeg erejéig. A megállapodás csak a kölcsön biztosítékait érintette és rendezte. Az alperes ügyvezetőjének örökölt lakása felajánlásának elfogadása helyett született meg a kiegészítő megállapodás 2005. december 20-án.

A megállapodás előzményei, a felek kapcsolata és az eset összes körülménye alapján is nyilvánvaló, a felperes szándéka nem irányulhatott arra, lemondjon a korábban kikötött visszafizetési határidőről, és a teljességgel bizonytalan feltételtől függő határozatlan idejű kölcsönszerződésre módosítsa a korábbi megállapodást. A megállapodás tartalmának fenti értelmezését bizonyítja és tanúk vallomása is. Az alperes 2005. december 20-i megbeszélés tartalmára tett előadása teljességgel bizonyítatlan, valószínűtlen, életszerűtlen. Azért nem állapított meg a megállapodás visszafizetési határidőt, mert az eredeti maradt érvényben, azt a felek nem módosították, ha pedig az alperes érvelése szerint a törlesztési határidő akkor járna le, ha a 6,8 millió forintot törlesztette, akkor már nem lenne minek lejárttá válnia.

Mindezek alapján az volt megállapítható, az alperes kölcsön visszafizetési kötelezettsége 2005. november 20-án lejárt.

A további alperesi védekezés tekintetében rögzítette, a szerződés a felperesnek felróhatóan nem lehetetlenült. A jogdíjakkal kapcsolatos megállapodás csupán a szerződés biztosítékaként szolgált, amelynek esetleges lehetetlenülése nem eredményezi magának a kölcsönszerződésnek a lehetetlenülését és nem szünteti meg az alperes tartozását. Ezen túlmenően a jogdíjakból való törlesztés megghiúsulása vonatkozásában sem állapítható meg, az a felperesnek felróható okból következett be.

A DVD-nként fizetendő 1.000 forintos összeg eltúlzottsága vonatkozásában kifejtette, az alperes ennek ismeretében és eredetileg ezzel a tartalommal kötött megállapodást a felperessel 2005. december 20-án, vagyis a lehetetlenné válás oka nem utólag következett be. Másrészt, ha az eltúlzott is volt, az alperes mindössze 100.000 forintot fizetett meg az első 1.000 darabos szériából, tehát ez sem az első 1.000 darabos, sem az esetleges következő szériák legyárthatóságát nem befolyásolhatta.

A film 2006. februárjában a Művelődési Házban levetítése pedig az egyesület részéről megvalósított cselekedet, ami nem eshet a felperes terhére. Másrészt, az alperes az egyesület számára 2005. októberében maga engedte meg a DVD

vetítését, és miután kiderült, nem kap támogatást, hanem piaci finanszírozású filmmé válik, sem közölte az egyesülettel, a továbbiakban ne vetítse a filmet. Arra pedig nincs semmilyen bizonyíték, ez az egy filmvetítés bármilyen formában a DVD forgalmazását, vagy a filmből származó jogdíjakat befolyásolta volna.

Az ítélettel szemben az alperes fellebbezett jogi képviselő útján. A fellebbezését 2013. október 16-án kiegészítette. Az ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását, felperes perköltségben marasztalását kérte. A kölcsönszerződés előzményeit ismertette előadta, először a kölcsönt a nyújtotta volna. A szerződés végső változata úgy alakult ki, telefonon lediktálta a szerződés tartalmát, ekkor született a jogdíjpont, a jegybanki alapkamatról szóló pont, a július 19-i időpont és az is, a kölcsönt felperes adja, nem az egyesület.

A felperes 2005. július 19-én valóban átutalt 6.800.000 forintot a számlájára. Ezt követően nem sikerült elérnie, majd a fenti módon elkészült szerződést aláírás nélkül postázta felperes utcai címére. Ezt követően a szerződésről először a 2005. december elejei-beli találkozón esett szó, aláírására a saját feljegyzései szerint 2005. december 20-án került sor. Nem életszerű, a felperes jogi képviselője az aláírás körülményeit ne ismerte volna. A felperes minden kapcsolat és ismeretség nélkül utalta át a pénzt, az ügy minden részletének intézését teljesen rábízta egy másik civil szervezet tagjára, még csak találkozót sem tartott szükségesnek. Ráadásul a szerződés aláírása 2005. december 20-án a részéről nem is cégszerűen történt.nek 2005. nyarán-télén még nem voltak olyan jellegű problémái, amelyek a későbbi gondnokság alá helyezését megalapozták. Állította, minderre figyelemmel a 2005. július 13-ára datált, és 2005. december 20-án aláírt szerződés érvénytelen a következők miatt. Nem a Ptk. 205. § (1) bekezdése szerinti közös akarat kinyilvánításával jött létre, hiszen az ügyvezetője, helyett a vele semmilyen jog vagy szervezeti viszonyban nem állótel tudott csak beszélni erről, mára a gondnokság alá helyezés miatt ellenőrizhetetlen, mennyire volt a szerződés az ő akarata szerinti. megemlítette, kamatot egyáltalán nem is akart. Az elmondottakból következően a Ptk. 205. § (3) bekezdése szerintiiek sem teljesülhettek. (1.) nem az Alapító okiratban megjelölt módon írta alá a szerződést. Az utólagos jóváhagyás nyilván nem történt meg, hiszen az akkori kurátorok nem is tudtak róla. Az utalás, mint ráutaló magatartás nem biztos, hogy a szerződésnek szólt, hiszen nem lehet tudni, kinek az akaratát fejezi ki,ét-e, vagyét. (2.) Nem tudta,nek, illetve az egyesületnek, valamintnek, illetőleg az alapítványnak semmilyen jogi-, gazdasági-, szervezeti kapcsolata nincsen, csak ismerősök. mindig többes szám első személyben fogalmazott, „kaptunk pénzt”, és „nekünk így jobb”, majd később, mikor felperes számlájára az egyesület neve feltüntetésével utalta a pénzt, és a felperes mégis megkapta, arra következtetett, ők valamilyen cégcsoport formáció szerint működtetik gazdasági kiegészítő tevékenységüket. Ha tudta volna, köztük csak ismeretségi kapcsolat áll fenn, nem fogadja el, diktálja le a szerződés szövegének legjelentősebb részét. (3.) Utalt arra is, 2005. november végére derült ki, az ORTT mégsem nyújtja az ígért támogatást, noha ez képezte a kölcsön garanciáját. és is tudott arról,

pályázatokból készíti közérdekű témákat feldolgozó filmjeit. A pályázatok pedig szoros elszámolású állami támogatások, nem teszik lehetővé több millió forint támogatás tárgyán felüli elszámolását, ezért ajánlotta fel az ügyvezetője végső elkeseredésében az elhunyt édesapja után örökölt lakását a kölcsön kifizetésére, mely felajánlást nem fogadta el. Ekkor derült az is ki, a szerződés sincs még aláírva. ez után került sor a utcai találkozásra, a szerződés aláírására, a megállapodás elkészítésére. Miután a találkozó a visszafizetés módjának kitalálására irányult, a megállapodás egy új lehetőséget nyithatott az addigra már megghiúsult eredeti kölcsön visszafizetéséhez képest. Ezen megállapodást azonban utóbb eltérően értelmezték. A megállapodás szövegezésében egyáltalán nem vett részt, ezért azt a szándékot, amely alapján a megállapodás íródott, egyedül és elgondolása jelenti. Ők azt állítják, a megállapodás nem módosítja a szerződést, sem a visszafizetés módját, sem a határidejét, kérdésként merül fel, akkor miért kellett megoldást találni a visszafizetésre. El kellett volna fogadni a felajánlott ingatlant, vagy be kellett volna jelenteni a felszámolás elindítását. Ugyanakkor ez is történt, hiszen hiába utalta át a megállapodás szerint a 100.000 forintot 2006. február 5-én, a felperes jogi képviselője rá egy hétre megindította ellene a felszámolást, pedig számára sem volt bizonyos a lejárát. Ez a megtévesztésből összehívott, megbeszélés az indirekt bizonyíték arra, a szerződés nem volt aláírva 2005. december 20-ig. Nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütköző magatartásnak minősül a felperes terhére is, ezen értelmezésük a felszámolásához vezet. és a megváltozott körülmények dacára is ragaszkodtak a teljesíthetetlen feltételekhez. Mindezekre figyelemmel egy másik lehetséges értelmezésből szükséges kiindulni. A Kft. ügyvezetője abban volt érdekelt, továbbra is működőképes, köztartozás- és tartozásmentes legyen, pályázhasson, és elkészíthesse a kitűzött filmeket. Ezért úgy értelmezte a-beli megoldásra irányuló kijelentést és a megállapodást is, az a megghiúsult ORTT-s visszafizetési garancia helyett egy új lehetőséget teremt a tartozás megadására, mégpedig a DVD jogdíjbevételei alapján. A kölcsönt nyújtónak érdeke, de egyben felelőssége is, az adós képes legyen visszafizetni a tartozását, ne lehetetlenítse el az adósságot egészen a felszámolásig. Ezért a 2005. decemberi megbeszélés arra irányult, hogyan termelhető ki a meglévő adósság. Ezért nem állapít meg a megállapodás visszafizetési határidőt, és utolsó mondata helyesen értelmezve arra vonatkozik, amíg nem kerül a 6.800.000 forint törlesztésre a jogdíjakból, nem tehető lejárat a követelés. A teljesítés Ptk. 312. § (3) bekezdése szerinti lehetetlenülésére vonatkozó álláspontját fenntartva utalt arra is, a kölcsön a film jogdíjaiból megfizethetőnek tűnt. A legjárhatóbb útnak a DVD forgalmazás adódott. Mikor 2005. nyarának végén az ügyvezető végig járta a téma szempontjából szóba jöhető forgalmazókat, az derült ki, 4-5.000 darab mindenképp eladható, és ebben nem volt benne a határokon túl élő magyarok érdeklődése, és a magyar emigráció sem. A kölcsön pedig a megállapodás fizetési kondíciói mellett 6-7.000 darab DVD eladása által törleszthető lett volna. Tehát mind a szerződési morál tekintetében, mind pedig a DVD eladásokból befolyó jogdíjak várható összege alapján reális lett volna a DVD-k eladására alapítani a kölcsön visszafizetését. Ezért a megállapodás módosította mind a szerződés határidejét, mind a visszafizetés módját. Ez egy olyan

időpillanat volt, amikor a régi (ORTT) garanciáról át lehetett volna térni az új DVD jogdíj alapú garanciára.

Fellebbezés kiegészítésében arra hivatkozott, a kereset elutasításának van helye azon okokból is, a kölcsönszerződés és a megállapodás teljesítésében a Ptk. 312. § (1) bekezdésében meghatározott olyan érdekbeli és gazdasági lehetetlenülés történt, amelyért 2013-ban, a jogvita jogerős lezárásának idején már egyik fél sem tehető felelőssé, továbbá, mert a kölcsönszerződést a 2005. december 20-án a Ptk. 240. § (3) bekezdésében szabályozott egyezséggel módosították, közös megegyezéssel az alperesi tartozást úgy rendezték, kölcsönösen engedtek egymásnak. A tartozásrendező egyezségi megállapodás keretében a felperes elfogadta a jogdíjak engedményezését a kölcsönösszeg erejéig az egyösszegű visszafizetés helyett, míg maga elfogadta a szerzői jogok átadását a pénzüsszeg kiegyenlítése helyett. Az egyezséggel való szerződésmódosítás érvényességét a (4) bekezdés alapján nem érintette a feleknek olyan körülményre vonatkozó esetleges tévedése (pl. lejárati), amely közöttük vitás vagy bizonytalan volt. A lehetetlenülés tekintetében arra utalt, a szerződés teljesítését az is lehetetlenné teheti, a szerződéskötést követően beállott változás miatt a szolgáltatást csak előre nem látott rendkívüli nehézségek, vagy aránytalan áldozat árán lehetne teljesíteni, és ezt nem lehet a kötelezettől elvárni. 2005. július 13-át követően beállott változásokként jelölte meg, a című film nem kapott vissza nem térítendő támogatást, olyan mértékben került a nyilvánosságra, hogy az arról készített DVD-eket 2006. után már nem lehetett értékesíteni, a mozgóképi kultúra, a filmnézési és videózási szokások, valamint a technika az eltelt hét évben jelentős mértékben megváltozott, a közismert gazdasági válság hatására az elmúlt években támogatás gyakorlatilag teljesen minimális, illetve rendezésében elkészült 2008-ban a film hasonmása, melynek címe Az egyesület megállapodással módosított kölcsönszerződés tekintetében kifejtett tevékenységét, mint a felperes teljesítési segédje tevékenységét szükséges értékelni.

A rendkívüli nehézségek, aránytalan áldozatvállalások vonatkozásában hivatkozott a film és a felek körül kialakult válságos, bizonytalan és bizalmatlan helyzetre, a közmédiákban való megjelenéssel a DVD értékesítés támogathatóságának hiányára, a magánvagyonnal való helytállás felperes általi el nem fogadására, a dokumentumfilmek előre meghatározott szigorú költségvetéssel, támogatással, finanszírozással készülő voltára, a felperes kuratóriumi tagjai, illetve képviselői általános együttműködési kötelezettségük teljesítésének, vele történő kapcsolatfelvétel hiányára, a partnerség helyett egyösszegű visszafizetés és felszámolás kérésére, a szerződés és megállapodás vele ellentétes értelmezésére. A DVD eladások úgy működhetek volna üzletileg megfelelően és szerződésszerűen, ha az előadásokat szervező egyesület együttműködik vele. Az együttműködés ugyanakkor ellehetetlenült, a felperes felszámolási eljárást kezdeményezett két alkalommal. Mindezek ismeretében nem volt elvárható tőle a megállapodás teljesítése. A lehetetlenülés miatt a szerződés a jövőre nézve szűnik meg, melynek jogkövetkezményeként a felperes a szerződés teljesítését nem követelheti, és a már teljesített részszolgáltatások nem járnak vissza, az eredeti állapotot nem kell helyreállítani. A lehetetlenülés gazdasági és üzleti kockázatát és veszteségeit így mindkét fél maga viseli. Amennyiben pedig a lehetetlenülés

szabályai nem alkalmazhatók, az egyezségi megállapodás alapján kell a feleknek a módosított tartalommal, kölcsönös engedmények árán a szerződést teljesíteni.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozatlan.

Az adott ügyben a felperes kölcsönkövetelést érvényesített, mellyel szemben az alperes egyebek mellett a fizetési határidő le nem járt voltával, a szerződés teljesítése felperesnek felróható lehetetlenülésével védekezett.

Az elsőfokú bíróság a kereset elbírálása szempontjából releváns tényállást teljes körűen feltárta, és abból az ítéletben hivatkozott jogszabályhelyek helyes alkalmazásával minden tekintetben helytálló jogi következtetésre jutott.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság részletesen kifejtett indokaival egyetértett, azokat megismételni nem kívánja.

A fellebbezés elsőfokú eljárásban is már hivatkozott érveivel kapcsolatosan csupán rámutat, az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg a kölcsönjogviszony felperes és alperes közötti érvényes létrejöttét. A kölcsönszerződés 2005. december 20-i megállapodással kiegészített tartalmát is helyesen értékelte a visszafizetési határidő lejáratára és a film kölcsönszerződés 5. pontjában foglalt jogdíjai jogi megítélése - biztosítéki volta - vonatkozásában is.

A képviselői - és - ugyanis kizárólag közvetítői szerepet töltek be a jogügylet létrejöttében, eljárásuk, magatartásuk semmilyen tekintetben nem minősül a felperesének az általuk, illetőleg a képviselt egyesület által kifejtett bármely tevékenység sem róható a felperes terhére. A 2005. december 20-i megállapodás pedig csak a 2005. november 20-i határidőben vissza nem fizetett teljes kölcsönösszeg megfizetésének további biztosítékaira, nem pedig az egyébiránt már lejárt fizetési határidő végtelenítésére vonatkozott. Mindebből pedig az következik, az alperes kölcsönvisszafizetési kötelezettségének megítélése tekintetében nincs jogi jelentősége annak, hogy az alperesnek a film, illetőleg a filmből készült DVD jogdíjaiból származott-e, származik-e bevétele, a felperesnek ezen körülménytől függetlenül megnyílt a visszafizetési határidő elteltével a kölcsön visszakövetelésének joga.

Tekintettel arra, a felperes által nyújtott kölcsönből az alperes 6.700.000 forintot ezidáig sem fizetett vissza, az elsőfokú bíróság helytállóan kötelezte ezen összeg és járulékaik felperesnek megfizetésére.

Az alperes fellebbezésében foglalt további, az elsőfokú eljárásban elő nem adott indokai, így a kölcsönszerződés teljesítésének gazdasági és érdekbeli lehetetlenülése, a kölcsönszerződés egyezséggel módosítása pedig a Pp. 235. § (1) bekezdésében írt korlátra tekintettel a másodfokú eljárásban nem voltak figyelembe vehetők.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az abban foglalt helyes indokok alapján a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

A pernyertes felperesnek a másodfokú eljárásban költsége nem merült fel, ezért annak viseléséről rendelkezni nem kellett.

Az alperes az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 536.000 forint fellebbezési eljárási illetéket a Pp. 78.§ (1) bekezdése és a 6/1986.(VI. 26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles az államnak megfizetni.

Budapest, 2013. október 25.

. Rózsa Éva s.k.
a tanács elnöke

Dr. Rutkai Éva s.k.
előadó bíró

. Molnár József s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Oláhné Sárközi Veronika
bírószági ügyintéző